

8.9.2009

Sa/OK

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2009-1050/351
Stn dnro	
Saap./Anl.	16-09-2009
67	

LAUSUNTO TOIVOMUSPONNESTA SYRJÄYTYMISVAARASSA OLE-
VIEN LASTEN JA NUORTEN SELVIYTYMISEN TUKEMISESTA EN-
NALTAEHKÄISEVIN TOIMIN

Khs dnro 2009-1050/341

ESITTELIJÄ

Hallintokeskus on lähetteellään 13.5.2009 (Khs dnro 2009-1050/351) pyytänyt kulttuuri- ja kirjastolautakunnan lausuntoa kaupunginvaltuutettu Harry Bogomoloffin aloitteesta hyväksytystä toivomusponnesta.

Kulttuuriharrastuspalvelut jakaantuvat kaupungin tuottamiin sekä avustettavien yhteisöjen tuottamiin palveluihin. Helsingin kulttuurikeskuksen yksikkö Lasten taidekeskus Annantalo toteuttaa useimmiten taiteilijoiden ohjauksessa taidekasvatusta osana yleissivistävää opetusta. Taiteen perusopetusta varten tukea saavat musiikkiopistot, kuvataidekoulut, sirkus- ja teatterikoulut antavat opetustaan vapaa-ajalla. Alueellisten kulttuurikeskusten ohjelmiin kuuluu myös vahvasti taidekasvatusta. Taidekasvatus kuuluu nykyään olennaisena osana myös kaupungin omien ja avustamien kulttuurilaitosten ja -yhteisöjen perustoimintaan, esimerkiksi työpajoina museoissa ja teattereissa. Kaupungin rahoituksen ulkopuolella mm. seurakunnilla ja järjestöillä on omaa taidekasvatustoimintaa.

Annantalon taidekeskus on kaupungin oma lastenkulttuuriin ja taidekasvatukseen erikoistunut toimintayksikkö. Annantalon opetuspalveluissa pääpaino on kouluyhteistyössä, mm. koulupäivän aikana tapahtuvassa koko koululuokkaa koskevassa ns. 5x2 -taideopetuksessa sekä kulttuurikursseissa. Taidekeskuksen vapaa-aikatoiminta sisältää iltakurssiopetuksen lisäksi lapsille ja nuorille suunnattuja näyttelyitä, tapahtumia, työpajoja sekä tanssi- ja teatteriesityksiä jne. Annantalon päivätoiminta on ilmaista ja vapaa-ajan pitkäkestoinen omaehtoinen harrastustoiminta edullista. Lisäksi esim. näyttelyt ovat maksuttomia.

Monikulttuurinen kulttuurikeskus Caisa järjestää ilmaistapahtumia sekä edullista lasten ja nuorten monikulttuurista toimintaa. Aluekulttuurikeskukset tarjoavat pääsymaksuttomia lasten ja nuorten elokuvanäytöksiä,

Postiosoite
PL 4700
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuuri@hel.fi

Käyntiosoite
Kalevankatu 6
Helsinki 18
<http://www.hel.fi/kulttuuri>

Puhelin
+3589 3101060

Faksi
+3589 31037009

Tilinro
800015-500542

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012566

8.9.2009

ilmaistapahtumia, kohtuuhintaisia lasten ja nuorten kulttuuriesityksiä sekä ilmaista näyttelytoimintaa. Sekä aluekulttuurikeskukset että Caisa järjestävät myös kokonaisille koululuokille koulupäivän aikana suunnattua taidekasvatustoimintaa, esim. 5x2 -taideopetusta. Aluekulttuurikeskusten taideopetus tarjotaan erityisesti kunkin alueen lähikouluihin.

Vuonna 2008 kulttuuri- ja kirjastolautakunta avusti n. 4,4 miljoonalla eurolla tavoitteellista taidekasvatusta antavia oppilaitoksia. Näitä on yhteensä 33. Ammattiteatterien taidekasvatushankkeita varten kulttuuri- ja kirjastolautakunnan avustusvaroihin oli varattu 100 000 euron määräraha. Lisäksi muilla harkinnanvaraisilla avustuksilla, esimerkiksi kehittämissopimuksilla, avustettiin taidekasvatushankkeita yli 180 000 eurola. Vuonna 2008 Helsingissä taiteen perusopetukseen osallistui n. 19 000 lasta ja nuorta (20 % ikäryhmästä 1–18 -vuotiaat). Opetustunteja annettiin yli 260 000. Musiikkia opiskeli 10 000, tanssia 6000, kuvataidetta 1500, sirkusta 800 ja teatteria 300 lasta ja nuorta.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta on ammattiteattereille suunnatulla taidekasvatusmäärärahalla avustanut mm. Q-teatterin Naulakallion yläasteen kanssa yhteistyönä tekemää nuorten osallistavaa taidekasvatushanketta.

Helsingin lukukausimaksut musiikin opetuksessa ovat olleet pääkaupunkiseudun korkeampia. Avustusuudistuksessa v. 2008 lakisääteisten taideoppilaitosten avustamisessa siirryttiin tuntiperusteiseen avustamiseen. Tässä yhteydessä veloitettiin, että musiikkioppilaitokset alentavat lukukausimaksuja vuoteen 2011 mennessä. Maksujen kohtuullistaminen koskee laajan oppimäärän perusopetuksen lukukausimaksuja. Lautakunta seuraa tavoitteen toteutumista.

Kulttuuritoimi on mukana laatimassa kaupungin "Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa 2009-2012". Suunnitelmassa kulttuuri luetaan osaksi lasten ja nuorten peruspalvelukokonaisuutta. Suunnitelmassa on useita kulttuuriin liittyviä kärkihankkeita lasten ja nuorten osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistamiseksi.

Yhtenä toimenpiteenä on kulttuuri- ja taidetoiminnan lisääminen koulujen opetuksessa erityisen kulttuurikasvatussuunnitelman avulla. Kohdeyryhmänä on tässä koko ikäryhmä.

Toisena tavoitteena on, että jokaiselle lapselle ja nuorelle turvataan yksi kiinnostava harrastus vanhempien sosioekonomisesta tilanteesta huolimatta. Tämä toteutuu hallintokuntien yhteistoiminnalla luomalla malleja harrastetoiminnan tarjoamiseen tasapuolisesti kaikille lapsille ja

Postiosoite
PL 4700
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuuri@hel.fi

Käyntiosoite
Kalevankatu 6
Helsinki 18
<http://www.hel.fi/kulttuuri>

Puhelin
+3589 3101060

Faksi
+3589 31037009

Tilinro
800015-500542

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012566

8.9.2009

nuorille hallintokuntien yhteistyönä kehittämällä kaikilla asuinalueilla 3.-6. -luokkalaisille lapsille iltapäivisin tarjottavaa harraste- ja kerhotoimintaa kehittämällä loma- ja kesäajan toimintaa hallintokuntien ja järjestöjen kanssa yhteistyössä.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan osallistuneet hallintokunnat ovat sitoutuneet toteuttamaan kärkihankkeita priorisoimalla resurssejaan kukin oman budjettinsa raameissa, mikäli erillistä määrärahaa ei ole käytössä. Kaupunginhallituksen käyttöön on vuodelle 2009 tarkoitettu 6 milj. euron erillismääräraha lasten ja nuorten hyvinvointiin. Erillismääräraha tulisi saada käyttöön, jotta suunnitellut kärkihankkeet voidaan käynnistää täysimittaisina. Lisäksi hankkeiden rahoituksen jatko tulisi turvata osana ohjelman kokonaisuutta. Suunnitelman koko ikäluokat kattava toteuttaminen edellyttää, että sitä varten varataan riittävät voimavarat ja määrärahat huomioidaan vuosittain.

Kaupungin tavoitteena on, että lastenkulttuuripalveluita on saatavilla tasapuolisesti eri puolilla kaupunkia. Kulttuuritoimen lastenkulttuurin palvelukokonaisuuksia ei kohdenneta, vaan ne ovat tasapuolisesti avoimia kaikille.

Kulttuurikeskus on järjestelmällisesti tarjonnut kohtuuhintaista ja pääsymaksutonta lastenkulttuuria eri puolilla Helsinkiä. Avustuskorotuksesta huolimatta lukukausimaksut musiikkiopistoissa ovat monelle perheelle liian kovat. Kuvataidekoulujen oppilasmaksut vastaavat muun pääkaupunkiseudun tasoa. Tanssikoulujen toiminta ei ole kulttuuri- ja kirjastolautakunnan avustamisen piirissä, jolloin niiden lukukausimaksuihin ei voida vaikuttaa. Vähävaraisten perheiden harrastamismahdollisuuksien turvaamiseksi pitääkin aloittaa neuvottelut, esim. yhtenäisesti toteutetun vapaaoppilaskäytännön tuottamisesta sosiaalitoimen kanssa.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan tavoitteena on turvata sekä pitkäjänteisen että avoimemman harrastamisen mahdollisuudet. Jatkokehittämisen kohteena on mm. edistää yleisen oppimäärän toteutumista eri taideaineissa sekä luoda malleja kerhomaiselle, tutkintoon johtamattomalle taidekasvatukselle.

Lautakunta päätti antaa asiasta esittelyn mukaisen lausunnon.

Kirje kaupunginhallitukselle

Postiosoite
PL 4700
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuuri@hel.fi

Käyntiosoite
Kalevankatu 6
Helsinki 18
<http://www.hel.fi/kulttuuri>

Puhelin
+3589 3101060

Faksi
+3589 31037009

Tilinro
800015-500542

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012566

8.9.2009

Lisätiedot:

Sariola Reetta, tutkija, suunnittelija, puhelin 310 32987

Kajantie Marianna, osastopäällikkö, puhelin 310 37002

KULTTUURI- JA KIRJASTOLAUTAKUNTA

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Anni Sinnemäki
puheenjohtaja

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Irmeli Niemi
erityissuunnittelija

Postiosoite
PL 4700
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuuri@hel.fi

Käyntiosoite
Kalevankatu 6
Helsinki 18
<http://www.hel.fi/kulttuuri>

Puhelin
+3589 3101060

Faksi
+3589 31037009

Tilinro
800015-500542

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012566